

19.5.2014

EPOELY/456/00.
02.00/2014

Ympäristöministeriön lausuntopyyntö 29.4.2014 YM028:00/2011

Etelä-Pohjanmaan Ely-keskuksen Elinkeinot -ja Ympäristö vastuualueiden lausunto luonnokseen valtioneuvoston asetukseksi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta.

Etelä-Pohjanmaan Ely-keskus on käynyt lausuntoluonnoksen läpi sekä Elinkeinot että Ympäristö vastuualueella ja kiinnittänyt lausunnossaan huomion seuraaviin kohtiin:

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen kommentit:

Hyvää asetusesityksessä on fosforin jättäminen asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle.

1§ Tarkoitus

Pykälässä määritellään asetuksen tavoitteet, jotka ovat ehkäistä ja vähentää lannoittamisesta, lannan sekä lannoitteiden varastoisesta ja käsittelystä sekä eläintuotannosta aiheutuvia päästöjä pintavesiin, pohjavesiin maaperään ja ilmaan. Tavoitteisiin kirjattu päästöjen vähentyminen ja ehkäisy ilmaan on ristiriidassa yhdyskuntajätteen käsittelyn lainsäädäntöön. Esim. Jätelaissa 17.6.2011/646 on soveltamisala rajauksissa rajattu ilmaan johdettavat päästöt pois. (E-vastuualueen kommentti)

3 § Määritelmät

Määritelmässä Tulvanalaiset alueet tulee huomioida että alueilla, jotka on määritelty jäävän tulvan alle useammin kuin kerran 20 vuodessa, sisältää kiinteillä rakenteilla tulvasuojeltuja alueita. Kiinteillä rakenteilla suojatuilla alueilla tulisi sallia asetuksessa muuten tulvanalaisilta alueilta poisrajatut toimenpiteet.

Muokkaukseksi voitaisiin hyväksyä kynnetyllä pellolla myös lapiorullaäkeellä multaaminen.

Jaloittelualueen ja ulkotarhan määritelmää tulisi täsmentää. Onko jaloittelualue sama kuin MMM:n rakentamismääräysten- ja ohjeiden (MMM RMO C4) suppea jaloittelualue ja ulkotarha sama kuin laaja jaloittelualue. Myös muille eläinlajeille kuin naudoille määritelmiä tulisi tarkentaa

6 § Pakkaamattomien orgaanisten lannoitevalmisteiden varastointi

Pykälässä kielletään lannan aumassa varastointi 1.11 – 31-1. Miksi näin. Kun auma (lantapatteri) perustetaan ohjeiden mukaisesti, niin valumavaaraa ei ole. Monessa tapauksessa patterin perustaminen syksyllä on järkevää myös valumien ehkäisyn kannalta, kun perustaminen talvella lumiseen aikaan. Aumassa varastointikielto marras-tammikuun välissä vaikeuttaa myös luomutilojen pellolla tapahtuvaa kompostointia. (E-vastuualue)

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

19.5.2014

EPOELY/456/00.
02.00/2014

Pykälässä olevia kohtia, joissa käsitellään orgaanisten lannoitevalmisteiden aumaamista tai kuivalannan varastointia poikkeustapauksessa tulisi selkiyttää. 6 momentissa todetaan, että pelto-lohkolle, jolla auma on sijainnut, saa sijoittaa uuden auman kahden välivuoden jälkeen. Suurella esim 20 ha:n lohkolle ei kuitenkaan ole merkitystä, mikäli auma on peräkkäisinä vuosina samalla lohkolle, kunhan sijoituspaikka on tarpeeksi etäällä eikä aumaa tehdä samaan kohtaan liian usein. Lisäksi 7 momentissa todetaan, että yhteen aumaan on sijoitettava vähintään yhden hehtaarin alalle ja enintään koko lohkolle levitettävä määrä. Tämä tarkoittaa suoraan, että alle yhden hehtaarin lohkoille ei voisi levittää orgaanista lannoitevalmistetta, joka on ollut aumassa tai patteroitua kuivalantaa. Lisäksi mikäli peltolohkot ovat pieniä, ei välttämättä ole hyvä tehdä joka lohkoa varten eri aumaa/patteria.

7 § Rakenteelliset vaatimukset

Pykälässä määritellään, että rakenteiden ja laitteiden tulee olla sellaisia, ettei lannan varastointi ja siirron, käsittelyn ja varastointitilan tyhjennyksen aikana pääse nesteitä ympäristöön. Määritelmä sinänsä hyvä, mutta momentin lopussa sanotaan että kuormaaminen tulee tehdä tiivispohjaisella alustalla. Määritelmässä (§3) on sanottu että tiivispohjainen alusta on tiiveydetään vähintään asfalttia vastaavaa ehjää pintaa asianmukaisine pohjakerroksineen. Näillä määritelmillä on riskinä että käytännössä tullaan jatkossa vaatimaan vähintään asfaltointia lastausalueiden pinnaksi. Tällöin kustannus/talteen saadut ravinteet eivät ole missään suhteessa toisiinsa.

Kohta hevosten ulkotarhat on perustettava siten, ettei valumia vesistöön tapahdu on irrallinen. Hevosilla ja muilla eläimillä tulisi olla samankaltaiset säädökset ja pohjaratkaisut tulisi tehdä sen mukaan, onko kyseessä suppea vai laaja jaloittelualue.

8 § Kuivalannan varastointi poikkeustilanteissa

Muistiolounnoksessa on 8 § kuivalannan varastoinnista poikkeustilanteissa. Muistiossa on todettu, että poikkeustilanteena ei voitaisi pitää kelirikkoa, joka uusiutuisi esimerkiksi joka vuosi. Viljelijöiden ja asetusta valvovien viranomaisien on mahdotonta tietää etukäteen talvella, kun patteri tulisi kelirikon takia tehdä, kevään kelirikon laajuutta. Monet tiet, joita pitkin lantaa ajetaan, eivät suurimpana osana keväistä kestä lannan ajoa, ja patterointi tulisi sallia kelirikon vuoksi. Etälantalat etäämmällä sijaitsevilla lohkoilla vähentäisivät patteroinnin tarvetta, mutta koska monilla tiloilla peltolohkot ovat hyvin hajallaan, ei etälantalalan rakentaminen yhdelle lohkolle välttämättä vähentäisi patteroinnin tarvetta muilla lohkoilla.

10 § Lannoitteiden käyttö

Peltojen kuuden prosentin kaltevuus tulisi kirjoittaa kaltevuus vesistöön päin. Tämä näin koska on alueita joilla pellon kaltevuus voi ylittää kuusi prosenttia mutta kaltevuus on pois vesistöstä päin. Esimerkiksi tulvasuojelluilla alueilla pelto viettää pois vesistöstä päin (tulvapenger).

11 § Typpilannoitemäärät

Pykälän mukaan syksyllä 1.9 alkaen tuotantoeläinten lannassa ja orgaanisissa lannoitevalmisteissa levitettävän liukoisen typen määrä saa olla enintään 30 kg/ha. Tuotantoeläinten lannan osalta olisi helpompi käsitte kuutiot. Nyt erillinen laskenta aiheuttaa toimijoilla turhaa hallinnollista taakkaa ja riskien mahdollisuus väärinkäsityksiin kasvaa.

12 § Lannan ravinnepitoisuuksien määritykset

19.5.2014

EPOELY/456/00.
02.00/2014

Pykälässä määritellään että toiminnanharjoittajan on teetettävä viidenvuoden välein lanta-analyysi. Missään ei kuitenkaan sanota mikä on pienin muodostuva lantamäärä josta analyysi on teetettävä.

Pykälässä kerrotaan myös että lannoitus suunnitellaan lanta-analyysin ja liitteessä 2 esitettyjen ohjearvojen keskiarvon perusteella. Näin kirjoitettuna teksti tarkoittaa että typen osalta lannoitusta ei voi suunnitella joko tilakohtaisen lanta-analyysin tai asetuksen liitteenä olevan keskiarvon perusteella. Tämä on ristiriidassa ympäristökorvausjärjestelmän karjanlannan fosforin nähdessä ja aiheuttaa tilanteen että lainsäädännön ja ympäristökorvausjärjestelmän noudattaminen on erittäin hankalaa ja monimutkaista.

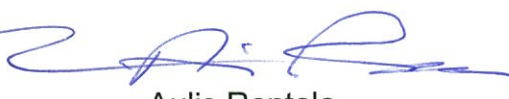
16 § Siirtymäsäädös

Siirtymäsäännös tulisi kirjoittaa paremmin auki. Milloin laukeaa uuden nitraattidirektiivin noudattaminen esim lantalatilavuuden osalta. Jos tehdään pieni laajennus tai esim uusitaan yksi liete-lantasäiliö, laukaiseeko se nitraattidirektiivin noudattamisen tilalla kokonaisuudessaan. Miten toimitaan lupamääräysten tarkistamisen yhteydessä? Tämä liittyy myös 7 §:n kohtaan, jonka mukaan kuivalannan varastointitilat tulee kattaa kiinteällä katteella tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. Se millainen kate kuivalantaloihin kelpaa, tulisi määritellä tarkemmin etenkin, mikäli lupamääräysten tarkistaminen laukaisee tilalla nitraattiasetuksen noudattaminen. Vanhat kuivalantalat ovat usein hyvin hankalia kattaa jälkikäteen.

Seinäjoella 19.5.2014

Antti-Jussi Oikarinen
E-vastuualueen johtaja

Aulis Rantala
Y-vastuualueen johtaja